

Terugmeldingen

Kwartel, *Coturnix coturnix*, Arnhem 2037808

Het ringen van kwartels tijdens het broedseizoen is een specialisme dat slechts door een paar ringers in Nederland wordt beoefend. Jan Staal vangt en ringt al een kleine tien jaar kwartels in het oosten van Noord-Brabant en in Drenthe. Zo nu en dan levert dat leuke terugmeldingen op. Deze kwartel werd door Jan geringd als 2e kalenderjaar man op 24 juni 2015 op de Brobbelbies, nabij Schaijk in Noord-Brabant. Bijna een jaar later, op 15 april 2016, werd de vogel teruggevangen bij het plaatsje Quintana de la Serena, Badajoz, in het droge Zuid-Spaanse binnenland ten zuiden van de Extremadura. (38° 45' NB, 5° 39' WL). De vogel werd gevangen voor de kooi, iets dat in Spanje nog altijd voorkomt. In het opmerkingenveld viel te lezen "Captive in a cage until the second week of December, when it died". Zonde dat zo'n mooie vogel op deze manier aan zijn einde moet komen. De afstand tot de ringplaats bedroeg hemelsbreed 1686 km.

Kwartel, *Coturnix coturnix*, Bologna Ozzano SG 33170

Hoewel de meeste kwartels die in Nederland in het voorjaar en de zomer worden gehoord in Spanje worden teruggemeld is er ook uitwisseling met Italië. Dat komt echter niet zo vaak voor. Op 25 mei 2017 ving Jan Staal bij Buinerveen, Drenthe met behulp van een zogenaamde spreij een 2e kjkwartelman met een Italiaanse ring. De ringgegevens waren zeer vlot binnen en wezen uit dat deze kwartel, de vijfde keer nog maar uit Italië, was geringd op 27 september 2016 als 1e kjkman, bij Ostra, Ancona, in het oosten van Italië (43° 36' NB, 13° 9' OL).

Stormmeeuw, *Larus canus*, Matsalu U 275360

Hans op den Dries stuurde ons op 2 januari het volgende bericht: "Wij waren afgelopen december op Texel en zagen tijdens het fotograferen van een stormmeeuw dat deze geringd was. Wij hebben de ring nagetrokken en er bleek een leuke geschiedenis uit te rollen. Ik heb een foto en de details met geschiedenis bijgevoegd."

Deze stormmeeuw bleek te zijn geringd als nestjong op 26 mei 2008 in nest nummer 148 in een kolonie op het eiland Kakrarahu, Matsalu National Park, Estland (58°46' N 23°26' E). Vervolgens werd de vogel teruggevangen op nest 242 als volwassen man op 20 mei 2011 in dezelfde kolonie, en kreeg de vogel een witte kleurring met de inscriptie P8S9 op de rechter tarsus. Dat was de code die Hans aflas op Texel. Uit de waarnemingen blijkt dat de vogel elk jaar heen en weer pendelt tussen Estland en Texel, met waarnemingen in het broedseizoen op Kakrarahu in 2012, 2013, 2014, 2015 en 2016, en waarnemingen op diverse plekken op Texel op 8 oktober 2013 (Peter van der Meer), 3 september 2014 (Pieter Duin en Bob Loos), 4 november 2014 (Dirk

Kuiken), 16 augustus en 3 en 4 september 2016 (Mardik Leopold), en tenslotte op 4 december 2016 in het Wagejot op Texel door Hans en Marianne op den Dries, waar bijgevoegde foto werd gemaakt.

Visdief, *Sterna hirundo*, Cape Town 4H 11182

In de vroege nacht van 6 augustus 2016 was een aantal leden van VRS Calidris bezig met het vangen van steltlopers op het wad net onder Schiermonnikoog. Naast steltlopers vliegen er ook wel andere vogels in de netten, zoals eenden, ganzen, meeuwen en sterns. Deze visdief droeg een ring die Koos van Ee, één van de vangers, nog niet eerder was tegengekomen: het opschrift was 'Safring Univ. Cape Town'. Na enig geduld kwamen de ringgegevens boven water en bleek de visdief geringd te zijn als volgroeide vogel op 17 februari 1999 in de 'Mile 4 Saltworks', Namibië (-22° 35', 14° 30'). De afstand tussen het wad van Schiermonnikoog en de ringplaats bedroeg 8463 km, en de verstreken tijd 6380 dagen, oftewel 17 jaar, 5 maanden en 20 dagen. Het was de eerste visdief uit Namibië voor Calidris. Hoewel de meeste Afrikaanse terugmeldingen gedaan worden aan de westkust van Afrika, van Marokko tot Nigeria, komen er toch ook geregeld terugmeldingen uit Namibië, Zuid Afrika, en een enkele keer uit Angola.

Oeverzwaluw, *Riparia riparia*, Arnhem BC 22962

Dat oeverzwaluwen een nomadisch bestaan leiden is op zich bekend, maar het blijft toch altijd leuk om meldingen te krijgen die dit wonderlijke bestaan illustreren. Ton Eggenhuizen ringde op 27 mei 2015 deze oeverzwaluw als vrouw, na 1e kalenderjaar in een kolonie aan de Marinaweg in Almere. Gezien de leeftijd van de vogel en de datum moet het een lokale broedvogel geweest zijn. Ruim een jaar later werd dezelfde vogel drie keer kort achter elkaar, op 3, 14 en 24 juli 2016 teruggelangen in een in Newington Quarry, Nothinghamshire, UK. De Britse ringer bevestigde leeftijd en geslacht, en het lijkt er sterk op dat de vogel ruim een jaar in een kolonie aan e andere kant van de Noordzee, hemelsbreed 305 km van de ringplek, aan het broeden was. Voor Ton was dit de eerste keer dat een oeverzwaluw die geringd was als broedvogel in Nederland, in een buitenlandse kolonie in een volgende broedperiode werd teruggemeld.

Met dank aan Ton Eggenhuizen

Zwartkop, *Asio otus*, Arnhem V 264498

De zwartkop is één van de soorten die in Nederland, en veel andere Europese landen, het meest geringd wordt. Dat levert ook de nodige terugmeldingen op. Daardoor weten we dat de meeste overwinteren in het zuiden van het Iberisch schiereiland en het noordwesten van Afrika. Deze vogel was daar ook naar op weg, maar haar reis eindigde helaas voor de loop van een Portugese jager.

De zwartkop werd geringd door Harrie Linckens op 28 augustus 2005 als vrouw na 1e kalenderjaar op Vogelringstation Overdinkel, Losser, Overijssel. De vogel was toen dus al tenminste ruim een jaar oud. Na een hele lange tijd werd de vogel geschoten op 1 oktober 2016 in Boliqueime, Portugal (37° 13' NB, 8° 14' WL). De afstand tot de ringplaats bedraagt hemelsbreed 2051 km, en de verstreken tijd 4052 dagen, oftewel 11 jaar en iets meer dan één maand. Daarmee is dit één van de oudste zwartkoppen in Nederland. Slechts drie vogels werden na langere tijd teruggemeld, na respectievelijk 12,6, 12,9 en 13,2 jaar.

Met dank aan Leo Hassing

Pimpelmees, *Cyanistes caeruleus*, Paris 7395837

Net als koolmezen willen ook pimpelmezen wel eens aan het zwerven gaan, hoewel toch betrekkelijk minder vaak en ver dan hun grotere neefjes. We denken dan vak aan pimpelmezen die in het najaar opduiken en een noordoostelijke herkomst hebben. Maar deze zwervers hebben lang niet altijd Nederland als eindbestemming. Guus Smallenbroek belde ons op omdat hij vermoedde dat deze melding toch wel heel opmerkelijk was. Guus ving de vogel in zijn tuin in Assen op 31 oktober 2016. Het geslacht van de vogel viel niet eenduidig vast te stellen, de leeftijd was na 1e kalenderjaar.

Tot Guus' verbazing droeg de vogel een Franse ring, en na enige tijd kwamen de ringgegevens via GRIEL binnen. Deze reislustige pimpelmees bleek te zijn geringd op 20 februari 2016 als 2e kalenderjaar, eveneens met onbekend geslacht, in Lagarrigue, Tarn, Midi-Pyrénées, Frankrijk (43° 34' NB, 2° 16' OL). Dat was hemelsbreed 1093 km van de tuin van Guus in Assen, de verstreken tijd was 254 dagen, oftewel 8 maanden en 11 dagen. Het betreft de zuidelijkste pimpelmees die ooit in Nederland is teruggevangen. Het kaartje hieronder laat zien dat pimpelmezen die ten zuiden van Nederland geringd of teruggemeld zijn bijzonder zeldzaam zijn. De ringplaats van de vogel die Guus terugving wordt weergegeven middels de lichtoranje stip onderaan de kaart in Zuid Frankrijk. Vermoedelijk betreft het een vogel die in zijn eerste najaar in 2015 vanuit een broedgebied ten noordoosten van ons naar Zuid Frankrijk (of verder) is gevlogen en op de terugweg Assen aandede.

Met dank aan Guus Smallenbroek

